Η Χάρτα της Σύγκλισης και η Τοπική Αυτοδιοίκηση: αναγκαία νέα τολμηρά βήματα

Του κ. **Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ**
Καθηγητού Παντείου Πανεπιστ. Κοινων. Πολιτ. Επιστ.,
Πανεπιστ. Αθηνών (Επισκ.),
Ex Ch.L.U.L. Bruxelles, Ex Int. I.I.A.P. Paris

Τα θέματα τόσο της Δημόσιας Διοίκησης, όσο και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ενέχουν αφ' εαυτών ιδιαίτερη σημασία. Η σημασία όμως αυτή προσλαμβάνει μερικές φορές ιδιαίτερες διαστάσεις, λόγω ειδικωτέρων συνθηκών υπό τις οποίες διατελεί μία Χώρα.

Συμπτωματικώς η Χώρα μας «διατελεί» αυτή την περίοδο υπό ειδικές συνθήκες για πολλούς και ποικίλλους λόγους, όπως:

Η κρατική διοικητική μηχανή οραματίζεται πάντοτε την αποκέντρωσή της, η οποία ενώ αποτελεί συνταγματική επιταγή και όνειρο δεκαετιών δεν έχει ολοκληρωθεί για πολλούς λόγους, μεταξύ των οποίων δεν προέχουν πάντοτε λόγοι αδυναμίας, αλλά προέχουν (συνήθως) λόγοι πολιτικών επιλογών.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού δεν έχει ευτυχήσει και έχει καλλίτερη μοίρα, είτε σε επίπεδο συνταγματικό, είτε σε επίπεδο νομοθετικό, πλην ελαχίστων χρονικών περιόδων. Το εγχείρημα των συνενώσεων των ΟΤΑ Α' βαθμού «διάγει» ήδη την αρχή της δεύτερης τετραετίας του και παρά τη ενίοτε λαμπρά επιτεύγματά του, οι φωνές διαμαρτυρίας πυκνώνουν.

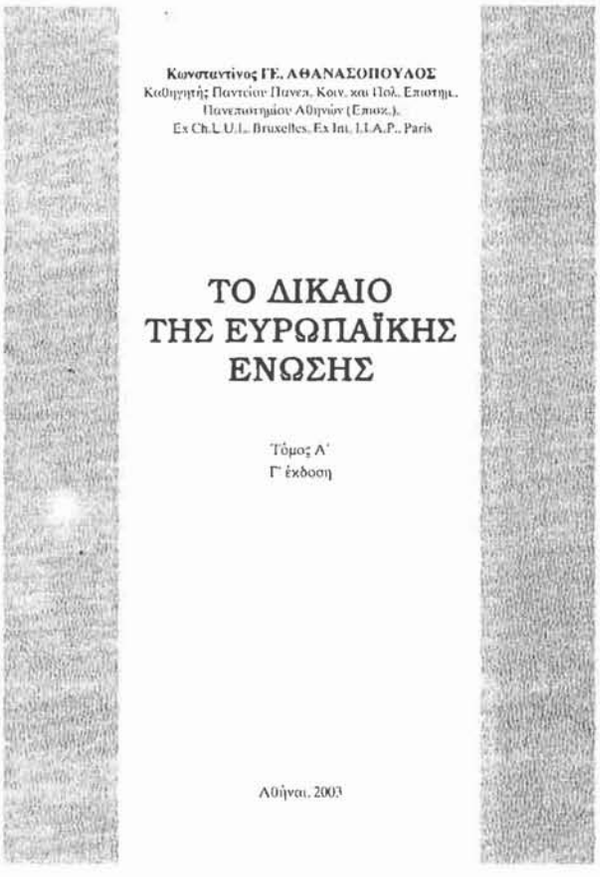
Αυτά τα φαινόμενα όμως πρέπει να εκλείψουν γιατί η διεθνής συγκυρία, την οποία αντιμετωπίζει η Χώρα και οι εσωτερικές της συνθήκες απαιτούν και επιτάσσουν άλλους ρυθμούς πλέον αποτελεσματικούς, πλέον εναργείς, πλέον λυσιτελείς.

Προς την κατεύθυνση αυτή των ορθών ριζικών νέων προσεγγίσεων φαίνεται, ότι κινούνται όσα σχετικά διαλαμβάνει η εξαγγελθείσα υπό του Πρωθυπουργού Καθηγητού κ. Κ.Σημίτη «Χάρτα Σύγκλισης».

Έτσι, υπό το πνεύμα αυτό η Δημόσια Διοίκηση πρέπει να ενστερνισθεί τα μηνύματα των καιρών και να «αφυπνισθεί» στο σύνολό της, «στρατευομένη» για την επι-

τυχία και αναπτυξιακών στόχων και προγραμμάτων μακράς πνοής, δεδομένης μάλιστα και της ποσότητας των διαθέσιμων πόρων.

Η δεύτερη, η Τοπική Αυτοδιοίκηση, απεγκλωβιζόμενη από ατυχείς εναγκαλισμούς της πρώτης και συνειδητοποιούσα τον καταλυτικό και σημαντικό ρόλο της σε μικροκλίμακα πρέπει να αξιοποιήσει Στελέχη και πόρους, εξωγενείς και ενδογενείς δυνατότητες και να υπηρετήσει με σύνεση και τόλμη τους τοπικούς πληθυσμούς, κάτω από μία νέα οπτική ανθρωποκεντρικής προσέγγισης των θεμάτων και θέτουσα ως πρώτιστο χρέος στον εαυτό της την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στους Πολίτες, υπέρ και χάριν των οποίων υφίσταται.

Πέραν αυτών όμως, και υπό το κλίμα των επερχόμενων γενικώτερων αλλαγών, ίσως μία «άλλη» προσέγγιση των θεμάτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι αναγκαία.

Έτσι, κρίνεται, ότι θα ωφελούσε τον θεσμό σειρά νέων ρυθμίσεων, πολλές από τις οποίες είναι τρέχουσα πρακτική σε άλλες Χώρες της Ε.Ε..

Ειδικώτερα προτείνονται τα εξής:

Επιδίωξη δημιουργίας Επιμορφωτικού Κέντρου των Αιρετών και των Στελεχών των Δήμων και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και αξιοποίηση επί του θέματος των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων.

Στον τομέα των δανειοδοτήσεων, πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια αξιοποίησης και άλλων πηγών για πολύ συμφέρουσες δανειοδοτήσεις: π.χ. από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, που εδρεύει στο Λουξεμβούργο, και από το Συμβούλιο της Ευρώπης, που εδρεύει στο Στρασβούργο.

Το όριο ηλικίας για εκλογή σε θέση Αιρετού Κοινότητας ή Δήμου μπορεί να είναι το 18ο έτος, όπως ισχύει στην Ισπανία.

Ο υποψήφιος για κατάληψη θέσης Μέλους Κοινοτικού ή Δημοτικού Συμβουλίου πρέπει να διαμένει στην έδρα της Κοινότητας ή του Δήμου για ευνόητους λόγους.

Κατ' εξαίρεση μπορεί να προβλεφθεί ρύθμιση Μέλη του Συμβουλίου, μέχρι ποσοστού του 1/5, να μη διαμένουν στην έδρα της οικείας Κοινότητας ή Δήμου.

Επί του θέματος των ασυμβιβάστων δραστηριοτήτων των Αιρετών προς το αναλαμβανόμενο τοπικό λειτούργημα κρίνεται σκόπιμη η τυχόν διεύρυνση του κύκλου δράσεων, τις οποίες δεν θα πρέπει να ασκεί ο τοπικός Αιρετός, κατά την διάρκεια της σχετικής εντολής, χωρίς βέβαια να υιοθετηθεί το βελγικό σύστημα, το οποίο εισάγει μεγάλο αριθμό ασυμβιβάστων δράσεων προς το λειτούργημα για τους τοπικούς Αιρετούς.

Πρέπει να ρυθμισθεί υπό του Κράτους το θέμα της χρηματοδότησης παρά του Κράτους της προεκλογικής εκστρατείας των Αιρετών, ανεξάρτητα από το γεγονός εάν αυτοί είναι μεμονωμένοι υποψήφιοι ή ενταγμένοι σε κομματικούς ή ανεξάρτητους συνδυασμούς. Βάση για την χρηματοδότηση μπορεί να είναι ο αριθμός των τελικών ψήφων μεμονωμένων υποψηφίων ή συνδυασμών, το μέγεθος του ΟΤΑ κ.ά..

Κρίνεται αναγκαία η εισαγωγή διαδικασίας δήλωσης υπό των υποψηφίων προς ανάληψη τοπικών αιρετών αξιωμάτων των ειδικότερων ενδιαφερόντων τους: επαγγελματικών, οικονομικών κ.ά. και δέσμευσής τους, ότι κατά την διάρκεια της συγκεκριμένης εντολής θα απέχουν συναφών δράσεων επί ποινή και έκπτωσης εκ του αξιώματος (όπως π.χ. ισχύει στο Βέλγιο).

Κρίνεται αναγκαία η αποφυγή σύμπτωσης περισσότερων της μίας εντολής στο αυτό πρόσωπο, δεδομένου, όπως κατέδειξε η διεθνής πρακτική, η κατοχή περισσότερων του ενός αιρετών αξιωμάτων δημιουργεί σειρά πρακτικών και τεχνικών προβλημάτων, ενίοτε ιδιαίτερα δυσεπίλυτων.

Για την ελληνική πραγματικότητα θεωρούνται απρόσφορα τόσο το σύστημα της Γαλλίας, το οποίο επιτρέπει την ανάληψη δύο εντολών, όσο και της Ισπανίας, το οποίο επιτρέπει, εφ' όσον δεν το αποκλείει ρητά, την ανάληψη περισσότερων εντολών (δύο, τριών κ.ά.).

Οι ευθύνες απασχόλησης των ελλήνων τοπικών Αιρετών πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο συνολικής και συστηματικής μελέτης και ρύθμισης με βάση ανάλογα πρότυπα, ισχύοντα σε άλλες Χώρες Μέλη της Ε.Ε..

Τυχόν διαφοροποιήσεις μεταξύ Αιρετών προερχόμενων εκ Κρατικών Υπηρεσιών, Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων και Ιδιωτικών Μονάδων πρέπει να εκλείψουν, διότι δημιουργούν άνισες συνθήκες απασχόλησης επί ιδίων περιπτώσεων.

Η παράλληλη επαγγελματική δραστηριότητα τοπικών Αιρετών διαρκούσης της εντολής θα πρέπει να ανασταλεί, τόσο για το ενδεχόμενο σύγκρουσης συμφερόντων, όσο και για πρακτικούς λόγους (αδυναμία αποτελεσματικής άσκησης των καθηκόντων τους της εντολής κ.ά.).

Εάν η αναστολή δεν είναι εφικτή, τότε:

Ίσως είναι σκόπιμη η εισαγωγή του ισπανικού συστήματος, όπου ο τοπικός Αιρετός δικαιούται να ασχολείται επαγγελματικά κατά το δοκούν, αλλά ο χρόνος αυτός

Κωνσταντίνος ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
Καθηγητής Παντείου Πανεπ. Κοιν. και Πολ. Επιστημ., Πανεπιστημίου Αθηνών (Επισκ.), Ex Ch.L.U.L. Bruxelles, Ex Int.I.I.A.P., Paris

Η ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ
ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ
ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ
ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΟ ΠΡΟΪΟΝ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ

Δεκάτη έκδοση

Αθήναι, Νοέμβριος 2003

δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει το 20% του επισήμως εβδομαδιαίου εργάσιμου χρόνου, ή

Ίσως είναι σκόπιμη η καθιέρωση ειδικής άδειας στους τοπικούς Αιρετούς σε έκτακτες περιπτώσεις τη αιτήσει τους, όπως ισχύει, αλλά μόνον για Δημάρχους και Αντιδημάρχους, στην Γαλλία.

Σε σχέση με μισθούς και αποζημιώσεις των τοπικών Αιρετών συνιστάται η μελέτη των συστημάτων Βελγίου, Ισπανίας, Κάτω Χωρών, τα οποία προβλέπουν τοπικούς Αιρετούς πλήρους και μερικής απασχόλησης: οι πρώτοι λαμβάνουν μηνιαίο μισθό, οι δεύτεροι ειδική αποζημίωση, μικρότερη εννοείται του μισθού των άλλων.

Ακόμη, πρέπει να αναζητηθεί λύση για καταβολή αποζημιώσεων και σε Κοινοτικούς και Δημοτικούς Συμβούλους για την συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις των Οργάνων. Τα ποσά πρέπει να καλύπτουν τα οδοιπορικά έξοδα, δαπάνες διαμονής, έξοδα προετοιμασίας, κ.ά..

Τα προτεινόμενα μέτρα είναι και εφικτά και αναγκαία, το δε οικονομικό τους κόστος μπορεί να αντιμετωπισθεί.

Και ίσως εν όψει των εξαγγελθεισών αλλαγών είναι η ώρα της άμεσης εφαρμογής τους: Οι δε των παγμάτων ου μένουσι καιροί την ημετέραν βραδύτητα και ειρωνείαν (Δημοσθένης, Α' Φιλ.), δεδομένου, ότι μόνον Θεοί μενετοί (Αριστοφάνης, Όρν.)...